Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

LXIII. Ioannem xxij. Eremitis Augustinensibus D. Petri Basilicam, vel monasterium, vel D. Augustini corpus nullatenus dedisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Visual Library

vos ex parte vna, & Venerabilem Abbatem, & Conuentum S. Petri in Cœlo aureo Papiæ Mortarienſis Ordinis ex alia ſuper celebrandũ Capitulo, & electione Abbatis S. Petri prædicti, ac Præpoſiti veſtri, frequenter quæſtio fuiſſet exorta, vos tandem cupientes materiam huiuſmodi quæſtionis æqua prouidentia remouere, ſic cum eiſdem Abbate, & Conuentu duxiſtis vnanimiter, & concorditer deliberatione prouida ſtatuendum: vt vno anno in feſto S. Crucis menſis Septembris apud veſtram, ſequenti verò apud eiuſdem S. Petri Eccleſias in feſto S. Auguſtini Auguſti menſis Generale Capit. Mortarienſis Ord. celebretur, & quæ in vtroque Capit. fuerint regulariter conſtituta in vtraque, ac reliquis Eccleſijs Mortarienſis Ordinis irreuocabiliter obſeruentur. Obeunte verò te fili Præpoſite, vel tuorum quolibet ſucceſſorum, nullus præponatur ibidem, niſi quem vos, Conuentus, cum Prioribus Eccleſiarum ipſarum, ac Eccleſiarum ſubiectarum eiſdem Canonicè abſque vitio duxeritis eligendum. Statuiſtis inſuper, quod ſimili modo Abbas S. Petri cum ſubſtituendus fuerit, eligatur, qui corrigendi Præpoſiti, & Canonicorum veſtrorum exceſſus, & viſitandi veſtram Eccleſiam liberam habeat facultatem, quod tibi fili Præpoſite & ſucceſſoribus tuis in S. Petri Eccleſia reſeruetur, prout inſtrumento inde confecto dicitur plenius contineri. Veſtris precibus igitur grato concurrentes aſſenſu, quod ſuper præmiſſis à vobis pro pace, ac tranquillitate Ordinis veſtri piè, ac prouidè factum eſt, in hac parte autoritate Apoſtolica confirmamus, & præſentis ſcripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ confirmationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem id attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Datum Viterbij nonis Iunij, Pontificatus noſtri anno vndecimo 1238.

Manſerunt idem Canonici Mortarienſis in dicto monaſterio D. Petri in Cœlo aureo annis circiter ducentis ac nonaginta, nimirum vſque ad annum ſalutis 1509. quo tempore ipſis Mortarienſibus rogantibus, quod monaſterium Abbati ſeculari commendatum in deterius vergeret, per noſtros Canonicos Lateranenſes fuit aliqualiter reformatum, retenta nimirum ab Abbate ſeculari abbatia, cum magna parte bonorum, & conſtituto eius loco Præpoſito, cui regimen Eccleſiæ, ac Monaſterij cum reliqua parte bonorum, & iuriũ, Sedes Apoſtolica commiſit. Interim dum præfati Mortarienſes ſoli dictam baſilicam tenerent, poſt centum annos, Ioannes Papa huius nominis XXII. Veneran. Patres Ordinis Eremitarum illis adiunxit, quod quemadmodum euenerit, in ſequenti Capitulo aperiemus.

CAPVT SEXAGESIMVMTERTIVM.

Ioannem XXII. Eremitis Auguſtinenſibus D. Petri Baſilicam, vel monaſteriũ, vel D. Auguſtini Corpus nullatenus dediſſe.

SEprima aſſertio mea ſuperius conſtituta hæc eſt. Licet Ioannes XXII. Eremitas Diui Auguſtini nuncupatos ad diuina in præfata Baſilica peragenda Canonicis Regularibus ſociauerit, nullatenus tamen ipſam Eccleſiam, aut Monaſterium, multo minus ſacras D. Auguſtini reliquias eis tradidiſſe, nedum titulo reſtitutionis ſpoliorum hæc illis reddidiſſe, quemadmodũ frater Iordanus de Saxonia lib. 1. cap. 18. Coriolanus in ſua Chronica, Ioannes Marquez cap. 15. §. 2. & alij non pauci eiuſdem Ordinis autores ſcribunt. Probatur autem hæc veritas ex ipſiſmet literis Apoſtolicis ea de cauſa confectis, quarum vel ſola ſimplex lectio ſufficere poteſt ad nebulas errorum, & mendaciorum diſſipandas, quibus nonnulli veritatem obruere ſe poſſe arbitrantur. Quorum idcirco exemplum hic ante omnia excudendum fideliter curaui, quod eiuſmodi eſt: I.

Ioannes Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei. Dilectis filijs Priori, Principali, & fratribus Ordinis Eremitarum ſancti Auguſtini ſalutem, & apoſtolicam benedictionem. Veneranda Sanctorum Patrum &c. ſequuntur laudes Beatiſſimi Patris Auguſtini, & infra: *hac dum nos qui licet immeriti vices Dei, & Domini Noſtri Ieſu Chriſti tenemus in terris, quibuſque totius gregis Dominici cura ab ipſo Domino in perſona B. Petri Principis Apoſtolorum, cuius ſucceſſor exiſtimus commiſſa eſt, quadeuotione recolimus, & profunda meditatione penſamus, dignum arbitramur, & congruum, vt vbi tanti Doctoris, & Præſulis corpus tumulatum quieſcere dicitur, ibi veneratio, quod ſibi honoris & laudis ab vniuerſali exhibetur Eccleſia ſingulari quadam reuerentia à vobis, & fratribus Ordinis veſtri, qui ſub eiuſdem Patris Regula degitis, & ſancta obſeruantiæ militatis, quique diuinis inſiſtitis, laudibus vacatis, orationi intenditis, exhortationi inſudatis, ſtudio, & animarum ſaluti propenſius vigilatis, ſpecialiter honoretur; quatenus inibi tanquam membra ſuo capiti, filij patri, magiſtro diſcipuli, Duci milites cohærentes Deo, & ipſi ſancto, autoritate fulti Apoſtolica, præcordialius iubiletis, vbi & præceptoris veſtri, Patris, Ducis, & Capitis Auguſtini noueritis reliquias fore ſepultas. Eapropter ad honorem ſanctæ & indiuiduæ Trinitatis, Beatæ, & Glorioſæ ſemperque Virginis Genitricis Dei Mariæ, Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ac eiuſdem B. Auguſtini doctoris egregij, omniumque Sanctorum, necnon Diuini cultus augmentum, de fra-*

trum noſtrorum conſilio, auctoritate apoſtolica ſtatuimus, & etiam ordinamus, quod fratres veſtri Ordinis, quibus præſit Prior ſecundum obſeruantiam ipſius Ordinis Eremitarum, iuxta Eccleſiam Monaſterij S. Petri in Cœlo aureo Papien. cui præeſt Abbas, & Conuentus Canonicorum Regularium Ordinis B. Auguſtini prædicti degunt inibi, ſub eodem etiam ſi ad Romanam Eccleſiam nullo pertineat mediante, vbi ſacrum corpus eiuſdem B. Auguſtini eſſe dicitur ſolemniter tumulatum, mediatè, vel immediatè, prout eiſdem Priori, & fratribus videbitur expedire, & commodè fieri poterunt vſque ad vigeſimum quintum, vel trigeſimum numerum ad minus iuxta ſubſcriptam formam debeant inſimul perpetuis futuris temporibus habitare. Quodque vos dictos fratres ibidem vſque ad huiuſmodi numerum teneamini deputare, quos autores Deo ſtudeatis habere ætate maturos, liberali ſcientia præditos, & honeſta conuerſatione decoros, remanentibus tamen dictis Abbate, & conuentu Canonicorum, prout nunc ipſi ſunt, in monaſterio prælibato, ſicut infra plenius eſt expreſſum, ſanè fratrum habitatio prædictorum conſtituatur in loco decenti iuxta Eccleſiam monaſterij antedicti, prout ſuperius eſt expreſſum; & ab eorundem Abbatis, & Canonicorum habitationibus ſit diſcreta, & taliter diſponatur, quod ipſi fratres eandem Eccleſiam dicti monaſterij per aliam portam de nouo inibi faciendam liberè ingredi, & egredi valeant, ac in eadem Eccleſia cum dictis Abbate, & Canonicis iuxta modum deſignatum inferius in diuinis officijs interesſe, etiam ſi dicta Eccleſia exiſtat, & huiuſmodi habitatio ipſorum fratrum fuerit intra ſpatium cannarum, infra quod Eccleſiam vel Oratorium, ſeu locum religioſorum, aut habitationem Religioſorum non debere conſtrui, nonnullis Religioſis Mendicantium, & aliorum aliquorum Ordinum per ſpeciale Apoſtolicæ Sedis eſt indultum Priuilegium, aliaſque ſuper hoc prouiſio habeatur, quod dicti Abbas, & Canonici propter huiuſmodi portam faciendam, & habitationem ipſorum fratrum, vt præmittitur diſponendam, nequeant in ſuis habitationibus impediri, ſed habitationes dictorum fratrum ab ipſorum Abbatis, & Canonicorum habitationibus ſint diſcreta, ac diuerſis refectorijs comedant, & dormitorijs dormiant, hi, & illi in ſuis refectorijs, & dormitorijs ſeparatis: dictam autem habitationem, & domos, refectorium ſcilicet, dormitorium, clauſtrum, hortum, cum alijs officinis debitis, & conſuetis iuxta morem dicti Ordinis Eremitarum ijdem fratres conſtrui faciant ſuis ſumptibus, vel de eleemoſynis fidelium abſque onere ipſorum Abbatis, & Canonicorum, prout dictis fratribus Dominus miniſtrabit. Et prouideatur attentius in hac parte, quod ſi fundus, vel ſolum, vbi dicti fratres ædificare voluerint, ſit aliquarum priuatarum perſonarum, vel dilectorum filiorum Communis, ſeu Venerabilis fratris noſtri Epiſcopi Papienſis, aut alterius Eccleſiæ, dummodo aliquod aliud monaſterium, vel Eccleſia inibi non exiſtat, illum, vel illud prædicti fratres ement, vel alijs iuſtis modis acquirent, & ibidem ædificabunt ſuis ſumptibus, vel de huiuſmodi eleemoſynis, prout ſuperius eſt expreſſum, ſi verò quidem fundus, vel ſolum Abbatis, & Canonicorum exiſteret prædictorum, illum, vel illud nihilominus dicti fratres ement iuſto pretio ab eiſdem; quod ſi forte Abbas, & Canonici antedicti prædictum fundum, ſeu ſolum pro iuſto (vt profertur) pretio nollent vendere fratribus memoratis, eos ad id monitione præmiſſa per cenſuram Eccleſiaſticam ſublato appellationis obſtaculo auctoritate noſtra decernimus compellendos. In diuinis autem officijs modum ſeruari volumus ſubſequentem ſcilicet, quod cum tam Canonici, quam fratres prædicti conformem diuinum officium dicantur habere, ipſi Canonici, & fratres inſimul eiſdem temporibus, locis, & horis perſoluturi debita ſeruitutis Domino ſoluturi conueniant in Eccleſia memorata, ita quod ab eis, non diuiſis, ſed eiſdem temporibus, locis, & horis horæ Canonicæ, & Miſſæ ſolemnes in dicta Eccleſia celebrentur. Secretas autem miſſas dicti Canonici, & fratres legere poterunt, prout volent, honeſtate, decentia, & aptitudine loci, & temporibus obſeruatis. Volumus autem quod ſi altaria in dicto monaſterio iam erecta ſint æqualia numero, eorum medietas dictis Canonicis, & reliqua medietas eorundem eiſdem fratribus pro legendis Miſſis huiuſmodi aſſignentur; ſi verò exiſtant inæqualia numero, maior pars eorum ad id deputetur fratribus memoratis, & quidem Abbas antiquior in loco, & dignitate maior exiſtit, Abbas, qui eſt, & pro tempore fuerit in celebrationibus miſſarum, & prædicationibus in Natalis Domini, & Epiphaniæ, Dominica in Ramis palmarum, Reſurrectionis, & Aſcenſionis Dominicæ, Pentecoſtes, Natiuitatis Ioannis Baptiſtæ, in omnibus, & ſingulis Sanctorum Petri, & Pauli Apoſtolorum, Aſſumptionis, & omnibus alijs B. Virginis, S. Auguſtini, omnium Sanctorum, conſecrationis, ſeu dedicationis Eccleſiæ dicti monaſterij, & in omnibus ſolemnioribus monaſterij eiuſdem feſtiuitatibus, quibus ſpecialiter conſueuit multitudo fidelium conuenire in Eccleſia dicti monaſterij præferatur, vt miſſam ſolemniorem celebrandam diebus huiuſmodi celebret, & in ſolemniori prædicatione ipſis etiam diebus prædicet, ſi hoc voluerit idem Abbas, ſi autem prædicare, aut celebrare nequiuerit, vel noluerit ipſe Abbas, loco eius (ſi tamen monaſterium ipſum Priorem clauſtralem habeat) ipſe Prior clauſtralis in huiuſmodi celebratione ſuccedat. Quo ſiquidem Priore clauſtrali (ſi eum ipſum monaſterium habeat, vt præfertur) celebrare, aut prædicare ſimiliter non valente, vel nolente, tunc Prior eorundem fratrum dicti loci, vel is, cui per fratres ipſos iuxta morem eorum hoc celebrationis, & prædicationis officium committetur, de ipſius miſſæ celebratione, ac prædicatione diſponat, prout eis videbitur, facienda. Alijs verò diebus tam Dominicis, & feſtiuis, quam etiam ferialibus, quotieſcunque prædicari, necnon in antedictis feſtiuitatibus ſicut diebus ſolemnioribus, præterquam in prædicatione ſolemniori, vt ſupra exprimitur: ſi in eiſdem feſtiuitatibus, ſeu ſolemnioribus diebus eadem forſan die plures in eodem monaſterio contingeret prædicari, prædicationes huiuſmodi dicti fratres, vel ille cui hoc ipſi iuxta morem huiuſmodi committent, diſtribuent, & aſſignabunt, etiam ipſi Abbati, prout eis videbitur expedire. In ſedibus verò in eadem Eccleſia quibuſcunque diebus, ipſe Abbas ſolemniorem locum teneat, ipſique Canonici iuxta ... In proceſſionibus autem dictus Abbas ſit vltimus, &

ſuuique proximè præcedant Prior clauſtralis, & Canonici prælibati, ſeruatis tamen per eos quoad alios viros Eccleſiaſticos Religioſos, & ſeculares in ſedendo loco, & ordine hactenus per ipſos in proceſſionibus conſuetis: præfati autem fratres in incedendo in proceſſionibus huiuſmodi, antiquum locum, & ordinem ſuum ſeruent. De alijs inſuper Miſſis conuentualibus in dicta Eccleſia celebrandis, taliter ordinamus, & volumus obſeruari, quod Abbas, & Canonici, & fratres prædicti diuidant, ſeu aſſignent inter ſeſe iuxta numerum perſonarum, ſufficientiam, & expedientiam earundem, qualiter aliquas Abbas, ſi ad hoc vacare voluerit, aliquas Canonici, & nonnullas fratres prædicti miſſas celebrent, & alia officia, ſiue per hebdomadas, ſeu ſingulis diebus, vel alias prout expedientia exegerit, & decentia ſuaſerit, partiantur. Volumus tamen, vt diuiſio, & partitio huiuſmodi, & miſſarum celebrandarum, ac totius officij diurni, & nocturni aſſignatio, incipiendo tamen primo in Abbate ſicut præmittitur, ſi ad id vacare voluerit, & in Canonicis prælibatis, deinde ad fratres proueniendo prædictos, necnon pulſatio campanarum ad diuina officia viuorum, & mortuorum, & horis canonicis ad eundem Priorem prædictorum fratrũ, vel aliquem, cui huiuſmodi officium diuiſionũ, partitionũ, aſſignationũ, & campanarum pulſationis iuxta morem eorundem fratrum commiſſum fuerit, debeat pertinere: Idem quoque volumus obſeruari, ſi plures eadem die miſſæ conuentuales in eadem Eccleſia celebrentur, vtputa vna de die, & altera de S. Maria, & de Spiritu ſancto, vel in ſimilibus, aut pro viuis, vel defunctis, vt inter eoſdem Abbatem, Canonicos, & fratres ſicut prætangitur, diuidantur, & etiam aſſignentur. Reſeruata dictis Abbati, & Priori clauſtrali ſicut ſupra dicitur, ſit ibidem prærogatiua in celebratione ſolemniorum miſſæ, in feſtiuitatibus, ſiue diebus ſolemnioribus prædictis, quemadmodum ſuperius eſt expreſſum. Prohibemus autem ne dicti fratres de audiendis confeſſionibus Parochianorum eiuſdem Eccleſiæ dicti monaſterij, & de ſacramentis Eccleſiaſticis miniſtrandis eiſdem ſe aliquatenus intromittant, niſi iuxta formam conſtitutionis fel. rec. Bonifacij Papæ Octaui prædeceſſoris noſtri ſuper hoc, & cæteris alijs articulis editæ, ac per piæ memoriæ Clementem Papam V. prædeceſſorem noſtrum innouatæ; necnon ſecundum conſtitutionẽ à Clemente prædicto editam, ne religioſi circa ſacramenta Eccleſiaſtica clericis, & laicis miniſtrare præſumant ſine parochialis presbyteri licentia ſpeciali, aut permiſſione iuriuum aliorum, ſed ipſorum Parochianorum confeſſiones audiant, & eis ſacramenta prædicta miniſtrent dicti Abbas, & Canonici, vel alij in d. monaſterio, vel alibi, quibus hæc antea competebant; prout iuris exiſtit, & cõſueuerãt temporibus anteactis. De ſepulturis verò defunctorum, qui ſepeliuntur apud monaſterium antedictũ, & de funeralibus, quæ ratione corporum ipſorum defunctorum obueniunt, ex certis cauſis legitimis inter eoſdẽ Abbatem, Canonicos, & fratres ad præſens non diſponimus, nec etiam ordinamus, ſed illorum diſpoſitionem, & ordinationẽ nobis, & Sedi Apoſtolicæ in poſterũ duximus reſeruandas, niſi duntaxat de parochianis antiquis Eccleſiæ monaſterij prælibati, qui ſepelientur apud monaſterium antedictum, de quorum funeralibus, & legatis, ſeu relictis, alijſque quibuſuis oblationibus, & obuentionibus, quæ ratione corporum ipſorum parochianorum prouenerint, totum (vt eſt hactenus conſuetum) cedat Abbati, & Canonicis memoratis. Præterea ordinamus, & volumus, vt oblationes, quæ offeruntur in altari, vel alibi in monaſterio prælibato, in pecunia, pannis, & ſimilibus, niſi offerentes expreſſe diſtinguant, quid, quantum, vt velint eſſe Abbatis, & Canonicorum, & quid, quantum, vt fratrum, ſint communes Abbati, & Canonicis, ac fratribus antedictis; vt videlicet Abbas, & Canonici medietatem, & fratres præfati reliquam medietatem oblationum habeant earũdem. Aliæ verò oblationes, quæ ſpecialiter prædictis Abbati, & Canonicis à fidelibus datæ fuerint, cedant eis: illæ autem huiuſmodi oblationes, quæ ſimiliter eiſdem fratribus à dictis fidelibus extiterint erogatæ, remaneant fratribus memoratis; ea tamen, quæ ad vſum altaris, vel Eccleſiæ pro luminaribus, vel alias ad diuinum cultum donata fuerint à fidelibus prælibatis, in vſum huiuſmodi ſecundum iuris exigentiam expendantur fideliter, & ei ſi conuertantur. Si autem ſuper prædictis, vel aliquo, ſeu aliquibus eorundem, aut circa ea inter Abbatem, & Canonicos ex parte vna, & fratres præfatos ex altera contigerit aliquam ambiguitatem oriri, eiſdem Abbati, Canonicis, & fratribus licentiam elargimur, vt ſuper his inter ſeſe poſſint, quod eis videbitur expedire, ſalubriter ordinare, ac petere ordinationem huiuſmodi à Sede prædicta, vbi opus fuerit, confirmari. Licet autem ſupraſcripta, prout diſtinguuntur, duxerimus ſtatuenda, & etiam ordinanda, eaq; velimus firmiter obſeruari; nihilominus tamen noſtræ intentionis exiſtit, & volumus; quod prædictis Abbati, & Canonicis, eorumque ſucceſſoribus in perpetuum inconcuſſa, & illibata permaneant omnia, & ſingula priuilegia, indulgentiæ, exemptiones, libertates, immunitates, decimæ, prioratus, aliaque membra, ... Eccleſiæ, Capellæ, Caſtra, Villæ, Caſalia, Maneria, Domus, tum Vineæ, Poſſeſſiones, Prata, Paſcua, Nemora, Syluæ, Stagna, Lacus, Molendina, decurſus aquarum, aliaq; bona mobilia, & immobilia, ius patronatus, cæteraq; iura, actiones, & iuriſdictiones ipſorum, ac dicti monaſterij in quibuſcunque, & vbicunque conſiſtant, & quibuſcunque nominibus cenſeantur, vt ea omnia, & ſingula plenè, & liberè habeant, ipſi ijs gaudeant, & vtantur, prout ad ipſos pertinet, quibuſcunque iuſtis modis, ſeu titulis, ac eis competit, ex priuilegio, conſuetudine, vel de iure, ita quod nullum eis, quoad præmiſſa priuilegia, & alia prænominata iura, & bona ipſorum, ſeu aliqua, vel aliquod eorundem præiudicium generetur, vel obſtaculum valeat quomodolibet interponi. Poſtremò per huiuſmodi ſtatutum, ordinationes, decretum, & voluntates noſtras, & alia, quæ in præſentibus inſeruntur, non intendimus, vt dicti fratres ipſis Abbati conuentus, ſeu Canonicis ſint ſubiecti, nec etiam è conuerſo, ſed Canonici præfati (prout modò) Abbati ſubſint eidem, & corrigantur, & puniantur, vbi neceſſe fuerit ab eodem, necnon obſeruent ſuam Regulam, ſuaſque licitas, & honeſtas conſuetudines, ſicut prius: prædicti verò fratres, ſecundum regulã eorundẽ, ac priuilegia, & indulgentias dictæ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sedis ipſi Ordini Eremitarum indulta, ſuasque conſuetudines, & conſtitutiones licitas, & honeſtas viuant, & à Prælatis corrigantur eorum, & puniantur, prout opus fuerit ſecundum ſui Ordinis diſciplinam. Non obſtantibus ſupradicto Cannarum priuilegio, & quibuſlibet alijs, per quæ ſtatuti, ordinationis, decreti, & voluntatum noſtrarum prædictarum executio impediri poſſit quomodolibet, vel differri, & de quibus plenam, & expreſſam oporteret in eiſdem præſentibus fieri mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum ſtatuti, ordinationis, conſtitutionis, prohibitionis, reſeruationis, conceſſionis, & voluntatum infringere, vel ei auſu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurũ. Dat. Auenioni xiij. Kal. Februarij Pontificatus noſtri anno vndecimo 1327.

II. CIrca iſtam Bullam notandum primò, hunc Ioannem XXII. cum adhuc in minoribus exiſteret, multa familiaritate prædicto Ordini Eremitarum iunctum fuiſſe, & pari beneuolentia erga illos propenſum adeò, vt ad Pontificatum ſtatim euectus, quendam fratrem dicti Ordinis ad ipſius confeſſiones audiendas accerſeret, cui etiam cuſtodiam Sacelli Pontificij, necnon & Bibliothecæ Apoſtolicæ commiſit, referente Onuphrio Panuino lib. 3. de Eccleſia Lateran. cap. 15. quem librum manuſcriptum habeo, vbi de Apoſtolicis Bibliothecarijs verba faciens ita ſcribit: *Ioannes Papa XXII. qui Clementi V. ſucceſſit, Ordini Eremitarum S. Auguſtini tria in Romana Curia officia, quæ coniunxerat, conceſſit. Hæc fuerunt munus cuſtodiendi Sacrarij Pontificij, quod hactenus fratres dicti Ordinis retinent, Bibliothecæ Palatinæ, & Confeſſiones Pontificis pro tempore exiſtentis audiendæ. Primus, qui his tribus officijs Auenione ab eodem Pontifice ex dicto Ordine præfectus eſt 1316. fuit M. Frater Ioannes Lemouicenſis Gallus Theologus, qui fuit Bibliothecarius, Sacriſta, & Confeſſor eiuſdem Ioannis XXII. & Clementis VI. creatus circa annum Domini 1316. obijt verò 1346.* Hæc ille ibidem.

III. NOtandum ſecundò, ſub initium Pontificatus eiuſdem Ioannis XXII. eoſdem Eremitas Abbatem Philippum, & Canonicos prædicti monaſterij D. Petri accedentes, ſupplices petiuiſſe, vt permitterent illos propè dictum monaſterium, & Eccleſiam caſulas exſtruere, & diuinis officijs cum ipſis Canonicis intereſſe, illos iuuare & ſeruire, etiam in exercitijs pulſandi campanas, ſcopandi Eccleſiam, & alia id genus obſequia Canonicis præſtare, quæ omnia cum à prædictis Abbate, & Canonicis gratioſè illis concederentur, nec parua beneficia eleemoſynarum præſtarentur, ijdem pro acceptis beneficijs Abbati, & Canonicis gratias reddentes, prædicti Ioannis XXII. aſſumptione ad Romanum Pontificatum in ſpem elati, ad Sedem Apoſtolicam accedentes, mediãte fratre Gulielmo de Cremona illorum tunc Generali, ſupplices rogauerunt, Abbatem, & Canonicos ex dicto monaſterio eijci, illudque cum Eccleſia ſolis Eremitis tradi: multa non vera narrantes in non leue dictorum Canonicorum dedecus, ac illorum famæ detrimentum; quibus artibus cum S. Pontificem, vt Canonis loco exturbatis illorum monaſterium Eremitis traderet, adducere nequiuiſſent, rogauerunt cum eiſdem ad eandem Eccleſiã modo, & conditionibus in præfata Bulla narratis ſaltem admitti, quod, nullo tunc pro Canonicis apud Sedem Apoſtolicam interpellante, vtcunque tandem obtinuerunt. Conſtant hæc omnia primò ex illorum confeſſione, cum frater Iordanus illorum olim Generalis lib. 1. in Vitas fratrum cap. 14. ſcribat: *Tenente gubernaculum Ordinis in officio Generalatus Venerabili Patre Fratre Gulielmo de Cremona ſacræ Theologiæ eximio profeſſore, cuius etiam ſuperius commemoraui, idem Pater ſicut erat vir prudens, & prouidus, ac fideliſſimus Zelator ſui Ordinis, in primo anno ſui officij Diuino inſtinctu pulſatus, intra ſe cogitare cœpit, ſi quomodo eſſet poſſibile, vt corpus S. Auguſtini tanto tempore à ſuis filijs elongatum, Ordini donaretur, vel potius redonaretur: ſed cum hoc multum viſum fuiſſet inopinabile, vel imò potius impoſſibile, ipſe tandem Diuino oraculo confortatus, apud Sedem Apoſtolicam negotium fiducialiter inſtaurauit, cumque nulla poſſibilitas admitteret, vt prece, vel pretio, vel etiam Apoſtolica poteſtatis plenitudine corpus illud ſacratiſſimum de loco in quo eſt, quouis modo transferri poſſet, ſapienti vſus conſilio, ſupplicationem ſuam taliter formari fecit, vt non videretur petere corpus S. Auguſtini de illo loco transferri, & Ordini donari: ſed petijt Ordinem ſuum Patri, ac capiti eodem loco, quo quieſcit copulari.* Et licet hic author de monaſterio D. Petri per Eremitas à Sede Apoſtolica prius poſtulato, & de reiecta illorum ſupplicatione nihil dicat: dicit tamen Marquez, qui ab illo prætermiſſa fideliter ſupplet, cap. 15. §. 2. in principio dum ait, in S. Conſiſtorio Illuſtriſſimorum Cardinalium coram eodem Pontifice tractationem habitam de reſtitutione ſpolij, quod illorum Generalis allegaret, conuentum Canonicorum prius Eremitarum fuiſſe, qui ſacrarum Reliquiarum capellani extiterant, & quod ante omnia ſpoliatus in ſuam poſſeſſionem reſtitui deberet, & ita affirmare fratrem Iordanum, quem ſequitur expreſſè ſuſter Antonius Yepes. Ex quibus verbis conſtat ipſos Eremitas ante omnia pro Canonicis è monaſterio turbandis ſuas preces porrexiſſe.

COnſtat ſecundo de veritate narratorum ex Chronica vetuſtiſſima, ab illius temporis auctore exarata, quæ in Archiuo eiuſdem monaſterij ſeruatur, cuiusq; ante annos 140. Celſus Maphæus Veronenſis meminit in reſponſione ad obiectiones Coriolani fol. vltimo, & hoc antequam prædictum monaſterium per noſtros Lateranenſes fuiſſet reformatum. *Exiſtente, inquit, præfato Philippo Abbate (hic circa annum Chriſti 1310. dignitatem Abbatialẽ obtinuerat) apparuerũt huiuſmodi Eremitæ in hac ciuitate Papiæ. Eccleſiam adeſſe intelligunt, vbi corpus quieſcit Beatiſſimi Patris Auguſtini, Abbatem adeunt, rogant, vt locum obtineant propè monaſterium, in quo*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Caſellas ſibi conſtruant, quo corpus B. Patris ſæpius venerari poſſint. Caſellas ex viminibus componunt, viminibus lapides adijciunt, ac paulatim de lapidibus Caſellam, in caſam ædificant, Deſeruiunt interim Eccleſiæ, & Canonicis, nec parua beneficia præſtant. Confluunt eiuſmodi generis Eremitarum in magno numero; creſcunt Eremitæ, officijs perſoluendis in hac Eccleſia interſunt: & tandem quod gratis ſuppliciter acceperunt, media autoritate Pontificis ſibi in dominium vſurpare contendunt: ac precibus porrectis Sanctiſſimo Domino Ioanni XXII. anno vndecimo ſui Pontificatus, circa 1327. ab ipſo Sanctiſſimo Pontifice impetrarunt, vt in ſeruitutem huius Eccleſiæ ſimul cum Canonicis ſubſtituerentur, illis cum pactis, & conditionibus, quæ habentur in ipſa Bulla data Pontificatus ſui anno vndecimo xiij. Kal. Februarij, quæ incipit: Venerenda Sanctorum Patrum, &c. Hæc in dicta Chronica.

V. Conſtat tandem hæc ipſa veritas ex literis ad eundem Romanum Pontificem à Prætore, ſiue Poteſtate Ancianis, & toto Conſilio, & communi ciuitatis Papienſis in hanc formam, & ob hanc eandem cauſam miſſis, die 13. Aprilis eiuſdem anni 1327.

Balthaſar de Crinellis Miles, & Poteſtas, Muſſus de Beccaria, Ioannes de Regibus iuris peritus, & Abbas, & quatuor ſocij eius Anciani Communis negotijs præſidentes, conſilium, & commune ciuitatis Papiæ, licet indigni Reuerentiam debitam, & ſe ipſos, &c. Per noſtram Ciuitatem diebus iſtis exierunt ſermones in vulgus non modicæ nouitatis, videlicet quod Religioſi viri Magiſter Generalis, & fratres Ordinis Eremitarum (in monaſterio S. Petri in Cælo aureo Papienſi Canonicorum Regularium Ordinis S. Auguſtini, cuius reuerendiſſimum corpus ibidem iacet) quodam callido forte prætextu in veſtro ſanctiſſimo Conſiſtorio, ſuadam in præiudicium dicti monaſterij, Abbatis, & Conuentus eiuſdem ſubreptitiè, virtutum fratrum, & conuentus veritate tacita, & vitiorum falſitate expreſſa à Sanctiſſimo in Chriſto Patre noſtro, & Domino Summo Pontifice nouiter impetrarunt, propter quæ fratres conuentus Eremitarum ipſorum Papienſium murmuris populi ferè periculum incurrerunt; ſed & nuper fertur in vulgus, quod in Conſiſtorio veſtro habuerunt optatum, ex quo ſi fratres ipſos vti contigerit impetratis huiuſmodi, procul dubio in ſcandalum incident, periculum, & rumorem taliter, quod vix forte poterunt liberari. Verè Sanctiſſime Pater, & Domine domus ipſa Venerabilis S. Petri ob deuotionem magnam illius reuerendiſſimi corporis Beatiſſimi Auguſtini, Dominus Abbas, fratres, & conuentus eiuſdem propter ipſorum honeſtatem, & vitam laudabilem, & regularem obſeruantiam, hoſpitalitatē, eleemoſynarum exhibitionem cōtinuam, & alia ipſorum opera pietatis, ſalua reuerentia cæterorum, præ cæteris diliguntur, & ipſorum exigentibus meritis laudabilibus nedum à Papienſibus, ſed etiam à quibuſcunque bonis venerantur perſonis. Quapropter Paternitati, ac Sanctitati Veſtræ flexis genibus deuotiſſimè ſupplicamus, quatenus ob Dei, & veſtri reuerentiam, ne fortè in damnum, & periculum ipſorum fratrum Eremitarum in populo tumultus oriatur, & ſcandalum, ſic dignemini agere, quod nouitas huiuſmodi penitus omittatur, & maximè, quia in huiuſmodi nouitate euidens vtilitas non apparet. Datū Papiæ MCCC. XXVII. Indictione x. die 13. Aprilis.

Notandum poſtremò circa prædictas Ioannis VI.
XXII. literas licet de anno 1327. eſſent expeditæ, nihilominus non ante annum 1331. eas plenum ſuum effectum habuiſſe, quo tempore nonnullis pactis, & conuentionibus pro bono pacis inter Abbatem, & Canonicos ex vna, & Eremitas, ac illorum Generalem ex altera ſtatutis, ac firmatis, tandem conſentientibus Ciuibus cum Abbate, & Canonicis, Eremitæ ad dictam Eccleſiam iuxta modum, & formam literarum Apoſtolicarum pacificè acceſſerunt. Conuentiones inter partes firmatæ per publicum Notarium nomine Auguſtinum de Panizarijs Ciuem Papienſem rogatæ, & in formam publici inſtrumenti redactæ, ſub die 5. Iulij eiuſdem anni 1331. habentur in dicto monaſterio D. Petri, quarum prima hæc eſt.

Primò videlicet conuenerunt, & promiſerunt ſolemni ſtipulatione dicti Prior Generalis, & fratres dicti Ordinis Eremitarum nomine ipſius Ordinis, prædicto Domino Abbati, & Canonicis eorum nomine, & nomine dicti monaſterij recipientibus, & ſtipulantibus, quod ipſi fratres Eremitæ S. Auguſtini nullo tempore de cætero per ſe, vel per ſubmiſſas perſonas nomine dicti Ordinis directè, vel indirectè, tacitè, vel expreſſe, quoquo modo, ſeu quouis quæſito colore gratiam aliquam, vel priuilegium aliquod in generali, vel in ſpeciali impetrabunt à quoquam in Romana Curia, vel alibi, ex quo, vel quibus poſſit in aliquo derogari libertatibus, vel priuilegijs, dignitatibus, ſtatui, honoribus, & iuribus aliquibus dicti Abbatis, & Canonicorum ſuorum, qui nunc ſunt, vel qui pro tempore erunt, & ſi contigerit dictos fratres Eremitarum per ſe, vel ſubmiſſos, vel aliquem ex eis nomine dicti Ordinis impetrare, vel obtinere aliquam gratiam, vel priuilegium aliquod, ex quo vel quibus poſſit derogari, vt ſupra, conuenerunt, & promiſerunt dicti Pater Generalis, & fratres Eremitarum nomine dicti Ordinis eidem Abbati, & Canonicis dicto nomine ſtipulantibus, & recipientibus, quod idem Prior Generalis nomine dicti Ordinis, cum debita iuris ſolemnitate ipſis gratiæ, & priuilegijs, vt præmittitur, quæ impetrabuntur, & obtinebuntur, & omnibus, & ſingulis iuribus, quæ ob id eiuſdem fratribus Eremitarum acquirentur, reſignabit, & renuntiabit, quotieſcunque eidem Priori per Abbatem dicti monaſterij, vel per eius legitimum ſyndicum, aut nuncium, hoc fuerit denunciatum, & ex nunc renunciat per pactum expreſſum, & omni alio iure, modo, & forma, quibus melius poteſt: & ipſo iure, & facto prædicta, quæ ſic impetrabuntur, & concedentur, nullius valoris, & iuris exiſtant in fauorem dictorum fratrum Eremitarum. Et prædicta promiſerunt, & promittunt, dicti Prior Generalis, & fratres Eremitarum eidem Abbati, & Canonicis, ſtipulantibus, & recipientibus nomine dicti monaſterij attendere, & obſeruare, & non contra facere, vel venire aliqua ratione, vel cauſa ſub pœna refectionis dupli totius damni, & intereſſe, quod dictum mona-

ſterium paſſum fuerit occaſionibus antedictis ſub obligatione omnium bonorum dicti Ordinis, niſi prædicta fuerint impetrata de expreſſa voluntate Abbatis, & Canonicorum dicti monaſterij: Item ſi contigerit aliquam gratiam, vel priuilegium aliquod concedi dictis fratribus Eremitarum à Romana Curia, vel alibi ex quo, vel quibus poſſit derogari libertatibus, priuilegijs, vel dignitatibus, & iuribus aliquibus dicti Abbatis, & Canonicorum ſuorum, qui nunc ſunt, vel qui pro tempore erunt, motu proprio Summi Pontificis, vel habentis autoritatem ab eo, & non ad requiſitionem, ſeu petitionem dictorum fratrum Eremitarum, promiſerunt, & promittunt dicti Prior Generalis, & fratres Eremitarum nomine dicti Ordinis eiſdem Abbati, & Canonicis nomine dicti monaſterij recipientibus, & ſtipulantibus, quod ipſis gratia, & priuilegijs, quæ ſic concedentur, non vtentur ſub pœna, & obligatione ſuperius denotata, niſi vt ipſis gratia & priuilegijs vtantur, per Summum Pontificem eiſdem fratribus Eremitarum datũ fuerit per verba præceptiua expreſſius in mandatis. Item ſi contigerit, fratres dicti Ordinis Eremitarum modo aliquo de iure, vel de facto vti gratiis, vel priuilegijs, quæ ſic impetrabuntur, vel concedentur, inuadendo, vel intrando ad poſſidendum aliquid quod pertineat ad dictum monaſterium, faciendo contra ea, quæ ſuperius ſunt expreſſa, quod dicti fratres Eremitarum teneantur ad reſtitutionem dupli rei inuaſæ, vel occupatæ, & omnium, & ſingulorum damnorum, & intereſſe, quæ dictum monaſterium paſſum fuerit occaſionibus antedictis, & nihilominus ratis & firmis manentibus omnibus pactis, & obligationibus, niſi dicti fratres Ordinis Eremitarum infra octo dies proxime poſt denunciationem eius factam per Abbatem dicti monaſterij, vel per eius legitimum ſyndicum dimiſerint eidem abbati pacificè rem ſic occupatam, & renunciauerint ipſis gratia, & priuilegijs ſic concedendis, vel niſi eiſdem fratribus Eremitarum per Summum Pontificem hoc fuerit datum per verba præceptiua, expreſſius in mandatis.

CAPVT SEXAGESIMVMQVARTVM.

Corollaria nonnulla ex dictis Ioãnis Papæ XXII. literis deducũtur, quibus legitima Canonicorum poſſeſsio tam totius Eccleſiæ D. Petri in Cœlo aureo, quam illius Monaſterij nunquam interrupta probatur.

I EX prædictis Ioan. XXII. literis, & alijs Cap. præcedenti, ac etiam in ſuperioribus narratis infertur primò, verum ac iuſtum, & legitimum titulum dictæ Eccleſiæ, quem obtinuit in ſua fundatione, ac etiam in conſecratione, quo paſſim ac ſemper Romani Pontifices, Imperatores, Reges, Principes, & Romana Curia illam nuncupare vſque in hodiernum diem conſueuerunt, eſſe S. Petrum in Cœlo aureo, ſiue Baſilicam, vel Eccleſiam D. Petri in Cœlo aureo, non autem D. Auguſtini, vt nonnulli contendunt, vt hac ratione illam Eremitis vendicent, putantes ex tituli immutatione legitimè inferri poſſe mutationem poſſeſſionis, & iuriſdictionis, quod tamen ſatis frigidum eſt, cum Canonici Regulares, multò magis inter veros, & legitimos B. Auguſtini filios numerari poſſint, quàm fratres Eremitæ: nam Canonici Regulares habent pro ſe Papalem deciſionem poſt longiſſimam diſcuſſionem in cauſa præcedentiæ inter illos, & Monachos D. Benedicti agitata, vt videri poteſt in Bullario conſtitutione 95. inter conſtitutiones Pij IV. vt communem conſenſum omnium Catholicorum, ac etiam multorum Hæreticorum omittamus. Quam deciſionem nondũ habuerunt fratres Eremitæ, licet plures controuerſias cum alijs Ordinibus regularium ſuper antiquitate, ac iure præcedendi excitauerint, præſertim cum RR. Patribus Ordinis Prædicatorum, à quibus ſemper Cauſa ceciderunt, vt patet per ſententiam inter illos nouiſſimè latam à fœl. record. Clemente VIII. ſuo motu proprio roboratam, qui incipit: *Romanum Pontificem æqui bonique.* dat. apud S. Petrum die 16. Martij 1600. in quo ſpecialiter habita eſt ratio inſtitutionis, & antiquitatis vtriuſque Ordinis, vt illa eiuſdem motus proprij verba indicant: *Ac de antiquitate, & præeminentia cuiuſlibet Ordinis fratrum Mendicantium certiores facti.* Adde inter alia priuilegium Innocentij II. qui dictam Eccleſiam conſecrauit, Anſelmo Abbati directũ, cuius ſupra cap. 62. meminimus, in quo inter alia hæc habentur: *Beati Petri Apoſtolorum Principis monaſterium cui Deo auctore præſides, quod vtique cooperante Spiritus ſancti gratia manu propria conſecrauimus, & B. Auguſtini Doctoris egregij corporali præſentia illuſtratur.*

SEcundò infertur, poſſe probabiliter, & citra omnem calumniam affirmari, ſupradictas Ioannis XXII. literas per ſubreptionem, & obreptionem fuiſſe impetratas, Primò, quia id expreſſe dixerunt Poteſtas, Antiani, & totum Conſilium, & Commune ciuitatis Papienſis in literis ea de cauſa ad Pontificem miſſis, in quibus hæc formalia verba continentur: *Videlicet, quod Religioſi viri, Magiſter Generalis, & fratres Ordinis Eremitarum, ſtolido forte conſilio in Veſtro ſanctiſſimo Conſiſtorio quædam in præiudicium dicti monaſterij Abbatis, & Conuentus eiuſdem ſubrepticie, virtutum fratrum, & Conuentus veritate tacita, & vitiorum falſitate expreſſa, Sanctiſſimo in Chriſto Patre noſtro, & Domino Summo Pontifice nouiter impetrarunt.* Secundò quia fatentur ipſi Eremitæ, ac præſertim frater Iordanus, & Ioannes Marquez in locis allegatis, illorum Generalem Summo Pontifici & Illuſtriſſimis Cardinalibus narraſſe, quod ipſi Eremitæ erant de veris